

สรุปสาระสำคัญของความรู้การเข้าร่วมการประชุมวิชาการ

UM conference UM conference, 2024

Topic “Exploring New Dynamics of the Post-Pandemic Era”

วันที่ 12-13 มิถุนายน 2567 ณ Faculty of Law, UNIVERSITI MALAYA

รองศาสตราจารย์.ดร.ปวีณี ไพรทอง

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว วิวัฒนาการนี้มาพร้อมกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่กลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานประจำวันและประสิทธิภาพของผู้คน ทำให้กฎหมายต้องมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และทำให้เกิดประเด็นในการพิจารณาทิศทางของกฎหมายและการพัฒนาในยุคดิจิทัลว่า ควรควบคุมหรือส่งเสริมอย่างไร การประชุมทางวิชาการด้านกฎหมาย Universiti Malaya Law Conference 2024 (UMLC 2024) เป็นความคิดริเริ่มของ UMPGLS คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย มาลายา (Faculty of Law, UNIVERSITI MALAYA) มหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งของประเทศมาเลเซีย การประชุมวิชาการนี้เป็นเวทีสำหรับการเริ่มต้นการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการด้านกฎหมายที่ต้องปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในศตวรรษที่ 21 และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลต่อกฎหมาย งาน UMLC 2024 ตั้งเป้าประสงค์ที่จะรวมความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่มี ความรู้ ด้านกฎหมายหลากหลายสาขาที่อาจมีมุมมองที่แตกต่างกัน มาร่วมช่วยกันสำรวจและวิเคราะห์พลวัตใหม่ของยุคดิจิทัลในยุคหลังการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19

ดิฉัน รศ.ดร.ปวีณี ไพรทอง และ ผศ.ดร.สาธิตา วิมลคุณารักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับเกียรติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการอ่านผลงาน (Reviewer) ของผู้นำเสนอ และได้รับเชิญอย่างเป็นทางการจาก UNIVERSITI MALAYA ให้เข้าร่วมการประชุมทางวิชาการในครั้งนี้ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิในการอ่านผลงาน (Reviewer)

การประชุมวิชาการ UMLC 2024 มีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ 11 ท่าน และผู้นำเสนอ 15 ท่านจากทั่วโลก และผู้เข้าร่วมประชุมจากหลากหลายประเทศ ที่ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อที่ต้องมีการเชื่อมโยงอดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

1. กฎหมายรัฐธรรมนูญ ความท้าทายและโอกาส
2. การปฏิวัติสารสนเทศและผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน
3. อนาคตของกฎหมาย: เทคโนโลยี, AI และ Big Data

การประชุมวิชาการ UMLC 2024 ในครั้งนี้ แบ่งผู้นำเสนอผลงาน 3 ช่วง (3 Panels) และภายหลังจากนำเสนอผลงานจะมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อของช่วงนั้นขึ้นมาอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

Penal 1 กฎหมายรัฐธรรมนูญ ความท้าทายและโอกาส (Constitutional Law Challenges and Opportunities)

ในช่วงที่หนึ่งมีผู้นำเสนอผลงาน 5 ท่าน สรุปสาระสำคัญแต่ละหัวข้อ ได้ดังนี้

1. "Legal Minds in Artificial Intelligence: Evaluating AI Judge Systems and ChatGPT" นำเสนอและชวนคิดเรื่องการนำเทคโนโลยีเทคโนโลยี ai มาช่วยในการตัดสินใจในกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งเน้นไปที่ ChatGPT กล่าวคือเมื่อมีการนำเทคโนโลยี ai ที่เป็นปัญญาประดิษฐ์มาวิเคราะห์และตัดสินใจความจะมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยมุ่งเน้นไปที่ปัญญาประดิษฐ์และสาขากฎหมายที่มีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยอาจสำรวจว่าเทคโนโลยี AI เช่น ระบบตัดสินใจ AI และ ChatGPT ถูกนำมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจทางกฎหมาย ตลอดจนผลกระทบ ความท้าทาย และการพิจารณาด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานอย่างไร ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการประเมินความถูกต้อง ยุติธรรม และความโปร่งใสของระบบ AI ในบริบททางกฎหมาย และการตรวจสอบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมีส่วนร่วมและตอบสนองต่อเครื่องมือ AI ในการทำงานของตนอย่างไร

2. “Application of technologies and AI in the ecosystem for efficiency and justice” ผู้นำเสนอผลงานได้นำเสนอประเด็นของการนำเทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) เข้ามาช่วยในกระบวนการของกฎหมายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีโดยมองว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและความถูกต้องแม่นยำในการวิเคราะห์ศัพท์พระเอกสารต่างๆ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีจนสามารถประมวลผล ช่วยในการเตรียมคดี ของนักกฎหมายหรือแม้แต่กระทั่งนำมาช่วยตัดสินคดี ปัจจุบันเทคโนโลยีเทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) ได้พัฒนาทำให้มีประสิทธิภาพมากพอที่ถึงอาจขนาดสามารถนำมาเป็นเครื่องมือช่วยงานด้านกฎหมายทำให้นักกฎหมายสามารถได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์จาก AI มากกว่าการค้นคว้าด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามในการนำเทคโนโลยี ai มาช่วยทางด้านงานของนักกฎหมายนั้นอาจทำให้ต้องมีการวิเคราะห์ว่าความท้าทายหรือข้อที่ต้องคำนึงถึงด้านจริยธรรมในการนำ ai มาช่วยงานด้าน กฎหมายอาจจะทำให้มีอคติน้อยลงหรือเพิ่มขึ้นหรือมีประเด็นด้านจริยธรรมในการวิเคราะห์ข้อมูลของเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดย ai ที่ผ่านมามีกรณีศึกษา คดี Mata v. Avianca เป็นคดีที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา โดยนาย Roberto Mata พนักงานสายการบิน Avianca ภายหลังจากที่ได้รับบาดเจ็บจากการถูกรถเข็นเสิร์ฟอาหาร ซึ่งนาย Mataอ้างว่าเป็นความประมาทของพนักงานของสายการบินดังกล่าว ทนายความโจทก์ในสใช้ข้อมูลจาก ChatGPT มาช่วยเพื่อเตรียมคดี โดยไม่ได้ตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จาก ChatGPT เป็นข้อมูลเท็จและเมื่อมีการนำเสนอต่อศาลจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดบางประการขึ้นทำให้ทนายความถูกลงโทษเนื่องจากใช้ข้อมูลอันเป็นเท็จ อย่างไรก็ตามผู้นำเสนอเห็นว่าการนำเทคโนโลยี ai เข้ามาช่วยเตรียมเอกสารนั้นเป็นประโยชน์แต่ต้องมีกระบวนการในการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสะดวกและถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ผู้นำเสนอเห็นว่าการนำเทคโนโลยี ai มาช่วยในการตัดสินคดีอย่างเหมาะสมอาจจะก่อให้เกิดการพิจารณาด้วยความยุติธรรมก็ได้หากมี การพัฒนาที่เหมาะสมและยังช่วยลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย

3. "Confronting the Dramatic State Environments and Religious Freedom in Indonesia" การเผชิญหน้ากับรัฐที่ละเอียดอ่อนและเสรีภาพทางศาสนาในอินโดนีเซีย" หัวข้อนี้เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พลวัตที่ซับซ้อนระหว่างสภาพแวดล้อมของรัฐกับความละเอียดอ่อนด้าน

ความเชื่อของผู้คนในร้านและเสรีภาพทางศาสนาในอินโดนีเซีย ซึ่งผู้นำเสนอได้อภิปรายลักษณะทางกายภาพของรัฐในอินโดนีเซียทางรัฐรวมถึงการวิเคราะห์ว่าปัจจัยทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อเสรีภาพทางศาสนาอย่างไร สำนวจความขัดแย้งหรือความตึงเครียดที่เกี่ยวข้องกับหลักปฏิบัติและความเชื่อทางศาสนา และอภิปรายการความพยายามในการจัดการกับความท้าทายและส่งเสริมความอดทนและการไม่แบ่งแยกในบริบทของอินโดนีเซีย หัวข้อนี้ยังเจาะลึกถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ กรอบกฎหมาย และประเด็นปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐ พลวัตทางสังคม และสิทธิทางศาสนาในอินโดนีเซีย

4. “FTPA : sizing up the Constitutionality of locking down the Tenure of Malaysia parliament” “วาระที่ตายตัวของสภาฯ” หรือ the Fixed Term Parliament Act (FTPA) เป็นกฎหมายที่ได้บัญญัติในอังกฤษ กล่าวคือเป็นกฎหมายที่กำหนดว่าให้รัฐบาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่มีการเปลี่ยนแปลงจนกว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งถัดไป ไม่สามารถมีกรณีใดมาแทรกแซงได้ ซึ่งปัจจุบันมาเลเซียมีปัญหาทางการเมือง ที่สำคัญคือการทำงานของรัฐบาลไม่ สามารถบริหารงานบ้านเมืองได้ครบวาระคือ 5 ปีเนื่องจากมีการถูกแทรกแซงและทำให้ มีการวิเคราะห์ว่ารัฐธรรมนูญควรมีการกำหนดหลักการในรัฐธรรมนูญหรือไม่เพื่อเป็นการรับรองวาระการดำรงตำแหน่งของรัฐบาล และควรบัญญัติเป็นกฎหมายในรูปแบบของพระราชบัญญัติเหมือนของอังกฤษหรือไม่

5. “The view the future of E-commerce disputes: Multilateral Dispute Resolution Mechanism Analysis” ในหัวข้อนี้เป็นการนำเสนอผลงานของนักศึกษาชาวจีนที่มีความสนใจในการขยายตัวของ E-Commerce ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภายหลังการเกิดโรคระบาด โควิด-19 ทำให้เกิดกรณีการฟ้องร้องขึ้นและทำให้ในบางคดีไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ดังนั้นจึงต้องมีการปรับตัวของระบบการพิจารณาข้อพิพาทโดยต้องมีการคิดค้นการระงับข้อพิพาท ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น Online Dispute Resolution (ODR) ซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและรองรับการระงับข้อพิพาทโดยเฉพาะข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมออนไลน์ให้ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้นำเสนอได้วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและความเป็นไปได้ของการระงับข้อพิพาทในรูปแบบใหม่

Panel 2 การปฏิวัติสารสนเทศและผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน (Information and the Implication for Human Rights)

ในช่วงที่สองมีผู้นำเสนอผลงาน 5 ท่าน สรุปสาระสำคัญแต่ละหัวข้อ ได้ดังนี้

1. “Social Media Law learning from Digital Service Act” ปัจจุบัน การแพร่ภาพกระจายเสียงเนื้อหาในปัจจุบันในมาเลเซียประกอบด้วยการแพร่ภาพกระจายเสียงแบบดั้งเดิมและการแพร่ภาพกระจายเสียงในรูปแบบ OTT (Over-the-top) ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมาเลเซียมีการกำกับดูแลการแพร่ภาพกระจายเสียงแบบดั้งเดิมตามกฎหมาย the Communications and Multimedia Act (CMA) 1998 โดยที่ปัจจุบันไม่มีการ ควบคุมเนื้อหารายการของ OTT ทำให้เกิดเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมขึ้นในโซเชียลมีเดีย ผู้นำเสนอจึงชวนคิดเรื่องการนำหลักการการของพระราชบัญญัติบริการดิจิทัล (Digital Service Act :DSA) เป็นกฎหมายที่เสนอโดยสหภาพยุโรปซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมบริการดิจิทัล รวมถึงแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย ที่อาจนำมาปรับใช้กับมาเลเซียได้ เพื่อให้เนื้อหาในโซเชียลมีเดียในโลกออนไลน์ มีความเหมาะสมและปลอดภัยยิ่งขึ้นสำหรับผู้ใช้งาน Digital Service Act :DSA นั้น กำหนดให้แพลตฟอร์มต้องให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการกลั่นกรองเนื้อหา จัดการข้อมูลผู้ใช้ และจัดการโฆษณา แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียจะต้องรับผิดชอบต่อเนื้อหาที่โหดร้ายมากขึ้น และมีการบังคับใช้บทลงโทษ กำหนดกลไกการบังคับใช้บทลงโทษที่เข้มงวดยิ่งขึ้นสำหรับแพลตฟอร์มที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งอาจรวมถึงค่าปรับสำหรับการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดและข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินงานภายในสหภาพยุโรป

2. “A brief analysis of digital human rights in the context of digital age” การปกป้องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างมาก ในขณะที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และประชาชนทุกคนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นเปิดเผยต่อสาธารณะผ่านสื่อออนไลน์ สิ่งสำคัญคือต้องรักษาสิทธิ์เหล่านี้เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลสามารถมีส่วนร่วมในโลกดิจิทัลได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันก็ได้รับการปกป้องจากอาชญากรรมและการละเมิดที่อาจเกิดขึ้น รัฐบาล ธุรกิจ และบุคคลต่างๆ ล้วนมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิมนุษยชนดิจิทัลในยุคดิจิทัล

3. “Data privacy challenges of blockchain systems” ความท้าทายของการคุ้มครองความเป็นเจ้าของและการควบคุมข้อมูล คือในระบบ blockchain ยากที่จะระบุได้ว่าใครเป็น

เจ้าของและควบคุมข้อมูล อย่างไรก็ตาม การขาดความเป็นเจ้าของข้อมูลที่ชัดเจนอาจนำไปสู่ข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิ์ในข้อมูลส่วนบุคคลและวิธีการใช้หรือแบ่งปันข้อมูลได้

4. “Research and digital copyright protection issues under Blockchain technology” เป็นวิจัยด้านกฎหมายในการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ของเทคโนโลยี blockchain โดยสถานะทางกฎหมายของการบันทึก blockchain มีความเฉพาะ และกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์อาจแตกต่างกันไปตามเขตอำนาจศาล ระบบกฎหมายอาจยังไม่ยอมรับ blockchain อย่างสมบูรณ์ว่าเป็นวิธีการที่ถูกต้องในการสร้างความเป็นเจ้าของ เนื่องจากมีความซับซ้อนในการบังคับใช้ ซึ่งความซับซ้อนนี้อาจไม่สามารถระบุตัวตนของผู้ประพันธ์หรือสร้างสรรค์ได้ และการละเมิดลิขสิทธิ์นี้ก็อาจเป็นการยากเช่นเดียวกัน เนื่องจากอาจจะระบุผู้ละเมิดได้

5. “Cyber sexual harassment, and with protection laws, a comparative study of Malaysian, Singapore, and Australia” การคุกคามทางเพศในโลกไซเบอร์เป็นเรื่องสำคัญไม่ว่าจะในประเทศใดรวมทั้งประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และ ออสเตรเลีย ในแต่ละประเทศมีกฎหมายและข้อบังคับของตนเองที่มุ่งปกป้องบุคคลจากการคุกคามในรูปแบบดังกล่าว ผู้นำเสนอได้ศึกษารวบรวมเปรียบเทียบกฎหมายของแต่ละประเทศเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในโลกไซเบอร์ ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้ มาเลเซีย การคุกคามทางเพศในโลกไซเบอร์พบมากมายหลายรูปแบบขึ้นอยู่ กับลักษณะของการคุกคาม พระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดียปี 1998 (The Communications and Multimedia Act 1998) กฎหมายฉบับนี้กำหนดความผิดที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารดิจิทัลรวมถึงการคุกคามผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มาตรา 233 ของพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเครือข่ายหรือบริการเครือข่ายอย่างไม่เหมาะสมในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมหรือคุกคามถือเป็นความผิดทางอาญาโดยเฉพาะนอกเหนือจากพระราชบัญญัตินี้แล้ว มาเลเซียยังมีประมวลกฎหมายอาญาซึ่งอาจใช้บังคับในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามหรือการข่มขู่ในรูปแบบที่รุนแรงยิ่งขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ อย่างไรก็ตาม กรอบกฎหมายในประเทศมาเลเซียเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศทางไซเบอร์บางครั้งถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่ามีความครอบคลุมไม่เพียงพอและไม่ได้บังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ในสิงคโปร์ กฎหมายของสิงคโปร์ ครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศในโลกไซเบอร์ภายใต้ขอบเขตของการล่วงละเมิดและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความผิด โดยมีกฎหมายที่สำคัญคือพระราชบัญญัติคุ้มครองจากการคุกคาม The

Protection from Harassment Act (POHA) เพื่อจัดให้มีการเยียวยาทางแพ่งสำหรับผู้ที่ถูกคุกคาม รวมถึงการคุกคามทางออนไลน์ พระราชบัญญัตินี้อนุญาตให้ผู้เสียหายสามารถขอคำสั่งคุ้มครองและการเยียวยาทางแพ่งต่อผู้คุกคามได้ และผู้คุกคามอาจถูกดำเนินคดีภายใต้ประมวลกฎหมายอาญาได้ ส่วนในออสเตรเลีย การคุกคามทางเพศในโลกไซเบอร์ได้รับการแก้ไขผ่านกฎหมายของรัฐบาลกลาง และของรัฐต่างๆ พระราชบัญญัติประมวลกฎหมายอาญาปี 1995 (The Criminal Code Act 1995 :Cth) มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่เกิดขึ้นในโลกออนไลน์ รวมถึงการคุกคามทางไซเบอร์ นอกจากนี้ยังมี พระราชบัญญัติการเสริมสร้างความปลอดภัยทางออนไลน์ปี 2015 (The Enhancing Online Safety Act 2015) โดยมุ่งเน้นที่การปกป้องเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางออนไลน์ รวมถึงการกลั่นแกล้ง (Bully) ในโลกไซเบอร์ โดยจัดให้มีระบบการร้องเรียนเพื่อจัดการกับเนื้อหาการกลั่นแกล้ง (Bully) ในโลกไซเบอร์ที่มีเป้าหมายไปที่เด็กชาวออสเตรเลีย

3. อนาคตของกฎหมาย: เทคโนโลยี, AI และ Big Data (The Future of Law – tech, AI and Big Data)

ความเป็นมาของเทคโนโลยี AI ยุคแรกเริ่ม ค.ศ. 1950-1970 เริ่มต้นจากนักวิทยาศาสตร์ชื่อ Alan Turing ที่เสนอแนวคิด "Turing Test" ในปี 1950 ซึ่งเป็นวิธีทดสอบว่าเครื่องจักรสามารถแสดงพฤติกรรมที่ชาญฉลาดเหมือนมนุษย์หรือไม่ John McCarthy ได้จัดการประชุมที่ชื่อว่า Dartmouth Conference ในปี 1956 ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษา AI อย่างเป็นระบบและมีการสร้างคำว่า "Artificial Intelligence" หรือ "AI" ขึ้น ช่วงต่อมา ค.ศ.1970-1980 มีการพัฒนาโปรแกรมสำหรับผู้ใช้งานจริง (Expert Systems) ที่สามารถตัดสินใจตามฐานความรู้ที่ตั้งขึ้นมา เช่น MYCIN อย่างไรก็ตาม การขาดแคลนทรัพยากรในการประมวลผลและความคาดหวังที่สูงเกินไป ทำให้การพัฒนา AI ในช่วงนี้เจอปัญหามากมาย และทำให้เกิด "AI Winter" ที่การลงทุนและความสนใจใน AI ลดลงอย่างมาก

ต่อมาในยุคฟื้นฟูและการพัฒนาต่อเนื่อง ค.ศ. 1990 - ปัจจุบัน การพัฒนาของระบบคอมพิวเตอร์และอัลกอริธึมใหม่ ทำให้ AI กลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้ง หนึ่งในความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่คือ

การที่ IBM Deep Blue ชนะ Garry Kasparov ในเกมหมากรุกในปี 1997 ในช่วงปี 2000s และ 2010s การพัฒนาของ Machine Learning และ Deep Learning ทำให้ AI มีความสามารถในการทำงานที่ซับซ้อนและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น การจดจำภาพและเสียง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เป็นต้น ปัจจุบัน AI ได้ถูกนำไปใช้ในหลากหลายด้าน เช่น การแพทย์ การเงิน การตลาด และอื่น ๆ ซึ่งช่วยในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ

ในส่วนกฎหมายปัจจุบันเกิดกฎหมายที่สำคัญคือ Artificial Intelligence Act ของสหภาพยุโรป (The EU AI Act) เกิดขึ้นเมื่อ 19 เมษายน ค.ศ. 2024 กฎหมาย AI ของสหภาพยุโรป เป็นกรอบการกำกับดูแลที่มุ่งเน้นในการสร้างมาตรฐานการพัฒนาและการใช้งาน AI ในภูมิภาค EU โดยมีเป้าหมายเพื่อประกันความปลอดภัยและสิทธิของผู้ใช้

ความเป็นมาของ Artificial Intelligence Act ของสหภาพยุโรป (The EU AI Act) 2024 มีลำดับความเป็นมา ดังนี้

ค.ศ. 2021 คณะกรรมาธิการยุโรปเสนอพระราชบัญญัติปัญญาประดิษฐ์ (The EU AI Act) ซึ่งเป็นกรอบการทำงานที่ครอบคลุม โดยมีเป้าหมายเพื่อควบคุม AI ทั่วทั้งสหภาพยุโรป มีข้อเสนอสำคัญคือการจำแนกระบบ AI ออกเป็นประเภทความเสี่ยงต่างๆ ได้แก่ ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงที่จำกัด และความเสี่ยงน้อยที่สุด การห้ามระบบ AI ถือเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (เช่น การให้คะแนนทางสังคมโดยรัฐบาล) ข้อกำหนดที่เข้มงวดสำหรับระบบ AI ที่มีความเสี่ยงสูง รวมถึงการประเมินความเสี่ยงที่จำเป็น การปฏิบัติตามมาตรฐาน และเอกสารประกอบ

ค.ศ. 2022 รับฟังข้อเสนอนี้ผ่านการปรึกษาหารืออย่างกว้างขวางกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม ภาคประชาสังคม และรัฐสมาชิกมีการปรับเปลี่ยนตามความคิดเห็น โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างสมดุลระหว่างนวัตกรรมและกฎระเบียบ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้เคลื่อนผ่านกระบวนการนิติบัญญัติ โดยมีการหารือในรัฐสภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป มีการเสนอการแก้ไขเพื่อปรับแต่งคำจำกัดความ ขอบเขต และกลไกการบังคับใช้

ค.ศ. 2023 หน่วยงานด้านกฎหมายของสหภาพยุโรปบรรลุฉันทามติเกี่ยวกับร่างสุดท้ายของพระราชบัญญัติ AI มีการกำหนดกฎระเบียบโดยละเอียดเพื่อการปฏิบัติตาม รวมถึงข้อกำหนดด้านความโปร่งใสและภาระผูกพันสำหรับผู้ให้บริการ AI และผู้ใช้ สุดท้ายร่าง The EU AI Act ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางการของสหภาพยุโรป ซึ่งถือเป็นการรับรองอย่างเป็นทางการ ประเทศสมาชิกเริ่มเตรียมการสำหรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภายในเขตอำนาจศาลของตน

ค.ศ. 2024 วันที่ 19 เมษายน ค.ศ. 2024 ระยะการดำเนินการ ประเทศสมาชิก ดำเนินการเปลี่ยนพระราชบัญญัติ AI ให้เป็นกฎหมายระดับชาติ และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อการบังคับใช้คณะกรรมการปัญญาประดิษฐ์แห่งยุโรป (EAIB) ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลการดำเนินการและให้คำแนะนำ

นอกจากนี้ สหภาพยุโรป (EU) ได้ให้แนวทางการสนับสนุนเพื่อช่วยให้ธุรกิจและองค์กรปฏิบัติตามกฎระเบียบใหม่มีการเปิดตัวโครงการริเริ่มด้านการศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ AI ในหมู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย